

УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ. ПРОФІЛЬНЕ НАВЧАННЯ

УДК 378.046.4: 37.013.83:37.014.5

Андрій ЛАВРЕНЧУК,
кандидат наук із державного управління,
доцент кафедри філософії,
економіки та менеджменту освіти,
в. о. ректора Рівненського ОІППО

ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ТА СТРАТЕГІЧНІ АЛЬТЕРНАТИВИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ

У статті розкриваються пріоритети та механізми забезпечення підвищення кваліфікації кадрів і найближчі перспективи функціонування закладів післядипломної освіти на основі реформування освіти та досвіду діяльності Рівненського ОІППО.

Ключові слова: освітня політика, рівні формування підвищення кваліфікації, багатофункціональність інститутів ППО, напрями змін післядипломної освіти.

В статті розкриваються пріоритети і механізми забезпечення підвищення кваліфікації кадрів і найближчі перспективи функціонування закладів післядипломної освіти на основі реформування освіти та досвіду діяльності Рівненського ОІППО.

Ключевые слова: образовательная политика, уровни формирования повышения квалификации, многофункциональность институтов ППО, направления изменений последипломного образования.

In the article there are revealed the priorities and mechanisms of skills development providing and the immediate prospects of postgraduate education institutions functioning based on education reforming and experience of Rivne In-Service Teacher Training Institute.

Key words: educational policy, professional development formation levels, postgraduate pedagogical institutions multifunctionality, postgraduate education directions changes.

Постановка проблеми. Підвищення кваліфікації є важливою складовою системи неперервної освіти особистості. Головною рушійною силою зміни кваліфікації керівних і педагогічних кадрів є узгодження фахової і функціональної компетентності з реальними вимогами розвитку суспільства й освіти.

В умовах реформування освіти перед системою післядипломної освіти постає стратегічне завдання – демонополізація послуг із підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Також розширюються функції післядипломної освіти, яка поруч із традиційним підвищенням кваліфікації має забезпечувати умови для здобуття іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду, запровадження спеціалізації та стажування працівників. Це спонукає до визначення пріоритетів у закладах післядипломної педагогічної освіти в умовах змін та оптимізації взаємодії вчителя і методиста з підвищення готовності до виконання змінених та ускладнених сучасних завдань і функцій освіти, післядипломної в тому числі.

Політику підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів формують цілі та пріоритети навчання та задоволення потреб творчої адаптації особистості в інноваційному освітньому просторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Традиційно післядипломну освіту пов'язують із підвищенням кваліфікації. Сучасні науковці В. Кремінський, Л. Ващенко, Т. Десятов, Н. Ничкало, В. Олійник, В. Пашков, Г. Дмитренко, Н. Протасова, Є. Чернишова та ін. розкривають засади післядипломної освіти, важлива складова якої належить підвищенню кваліфікації особистості.

Сама кваліфікація трактується як сукупність загальної і спеціальної підготовки для виконання певних видів робіт реальної складності, як наслідок – виробничого досвіду та кадрового потенціалу [5; 7]. Зазвичай навчання в системі підвищення кваліфікації подається як освоєння нових знань і вмінь після закінчення вищого чи професійно-технічного навчального закладу [2]. Структури і процеси, що сприяють присвоєнню та підвищенню кваліфікації, утворюють систему кваліфікацій, що покладається в основу набору компетентностей та результатів

навчання [4]. Важливим ресурсом модернізації системи підвищення кваліфікації сучасного керівника навчального закладу є розвиток його професійної компетентності [3].

В інноваційному середовищі післядипломної педагогічної освіти підвищення кваліфікації є «...об'єктивним засобом у спілкуванні різних поколінь та категорій освітян, сприяє формуванню поглядів на власний професійний досвід, відбувається з огляду на суспільні виклики до якості освіти, розвиток особистісних і ціннісних орієнтацій, необхідних для кар'єрного зростання, гармонізації інтелектуальних і духовних сил упродовж усього життя» [1].

Тенденції трансформації післядипломної освіти відбуваються не лише під впливом освітньої реформи. Підвищення кваліфікації перебуває в залежності від бізнес-освіти, альтернативної освіти, освіти дорослих та ін. Важливим фактором успішного руху до реформ стає швидка адаптація до умов конкуренції. Тому **метою статті** є виділення стратегічних цілей і пріоритетів перспектив, випереджаючи час змін у політиці неперервної підготовки кадрів.

Виклад основного матеріалу. Демонізація послуг підвищення кваліфікації призведе до реорганізації діяльності закладів післядипломної педагогічної освіти. Для успішного їх здійснення в новому нормативному полі Закону України «Про вищу освіту» обласні інститути післядипломної педагогічної освіти знаходяться у стані реакції на структури влади різного рівня, в яких кожному такому закладу хотілося б бачити посередників на вищому рівні та змогти переорієнтувати власників на вирішення внутрішніх проблем інститутів і не захоплюватися лише зовнішніми чи нав'язаними змінами.

Підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів зажди було магістральним центром діяльності інститутів, методкабінетів, навчальних закладів у курсовий та міжкурсний періоди. У прикінцевих положеннях Закону України «Про вищу освіту» зазначається, що післядипломна освіта має створювати умови для безперервності освіти кадрів, що може забезпечуватися за рахунок спеціалізації, стажування, підвищення кваліфікації, здобуття іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду.

Відповідно у Рівненському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти склався установлений досвід підвищення кваліфікації (111 освітніх програм, 215 груп і майже 6 тисяч слухачів у рік), а також започатковано перепідготовку за двома спеціальностями «Менеджмент і адміністрування» та «Спеціальна освіта». Крім того, проводиться стажування викладачів ВНЗ (3 освітні програми, 25 викладачів РДГУ, МEGУ, Рівненського інституту «Україна», Сарненського педколеджу, Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти). Спеціалізація здійснюється за рахунок спецкурсів при підвищенні кваліфікації (72) та науково-методичних заходів (35 міжнародного та всеукраїнського рівнів, 476 регіонального рівня за цей навчальний рік).

Підвищення кваліфікації здійснюється із позицій сьогодення як підвищення рівня готовності особи до виконання її професійних завдань та обов'язків або набуття особою здатності виконувати додаткові завдання та обов'язки шляхом набуття нових знань і вмінь у межах професійної діяльності або галузі знань.

Таке спрямування місії післядипломної педагогічної освіти спонукає до формування нових цілей діяльності та концентрації спільних зусиль на розв'язанні проблем і протиріч у виробленні стратегії діяльності закладів післядипломної педагогічної освіти, а саме:

- у системі освіти не сформований ринок освітніх послуг на основі конкуренції і немає довготривалих стратегій і планів розвитку освітніх організацій, оскільки вони обирають перспективи свого розвитку, як правило, не більше як на п'ять років;

- поглиблюється неузгодженість нормативного законодавства в системі вищої та післядипломної освіти (типові штатні нормативи ВНЗ непристосовані до інститутів післядипломної педагогічної освіти, «випадає» такий структурний підрозділ як навчальний кабінет і втрачається методична функція інститутів, методкабінетів);

- виникла загроза збереження обласними інститутами ППО наступності у виконанні функції (75-річна історія функціонування інститутів ППО і процес реформування закладів від педагогічних кабінетів, інститутів удосконалення вчителів, центрів підвищення кваліфікації вчителів до інститутів післядипломної педагогічної освіти).

У таких умовах ставиться під сумнів визнання повноцінності інститутів ППО як вищих навчальних закладів із високим науковим і методичним потенціалом, а особливо визнання наданого Положенням про республіканський (Автономної Республіки Крим), обласні та Київський і Севастопольський міські інститути післядипломної педагогічної освіти III рівня акредитації закладу без акредитації, процедура проходження якої довгий час була необов'язковою і невизначеною для таких закладів.

Силу впливу загроз та виникнення небезпек для будь-якої організації, управлінці, керівники, як правило, визначають завдяки застосуванню методики SWOT-аналізу, стратегічного планування тощо. У ситуації із закладами післядипломної педагогічної освіти можемо стверджувати, що значна частина з них не просто переживає настання незначних небезпек, а перебуває у важкому критичному стані реорганізації, при цьому для значної частини тих, хто немає хоча б перепідготовки, настає стадія ймовірного руйнування.

Але ми спостерігаємо, що в основі формування нової освітньої політики є не стільки функціонування інституцій післядипломної освіти як таких, як вирішення ними конкретних суспільних проблем освітньої галузі у тій чи іншій формі. У цілому політика є джерелом державного управління. Вона охоплює не лише процеси функціонування і розвитку влади, а й прав і повноважень, що змінюються для системи післядипломної педагогічної освіти у зв'язку із прийняттям нового Закону України «Про вищу освіту», який містить нормативно-правову базу стосовно післядипломної освіти і установ, що мають її здійснювати. Відповідно до п.1.7 статті 1 Закону установи післядипломної освіти належать до вищих навчальних закладів, а їхня діяльність (п.1.16 цієї ж статті) – до освітньої діяльності. П.1 статті 60 Закону визначається поняття післядипломної освіти: «Післядипломна освіта – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її (професійних) знань, умінь та навичок (або отри-

мання іншої професії чи спеціальності) на основі здобутої (го) раніше (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти (спеціальності) або професійно-технічної освіти (професії) та практичного досвіду».

Імплементація Закону в цій частині, перш за все, потребує прийняття відповідних законодавчих і підзаконних актів, які б регламентували функціонування сфери післядипломної освіти в нових умовах. Першим таким документом став проект положення «Про післядипломну освіту», яким передбачається уточнення назв закладів післядипломної освіти, характеризуються форми її здійснення та деталізуються розбіжні положення у їх застосуванні.

Наступним кроком має стати нормотворча діяльність щодо забезпечення галузевих, у тому числі педагогічних, закладів післядипломної освіти та клопітка робота щодо імплементації Закону в частині післядипломної педагогічної освіти.

У цьому напрямку Рівненським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти взято курс на сильну конкурентну позицію та утвердження статусу інституту як єдиного в регіоні вищого навчального закладу комунальної форми власності. Зокрема, розроблено положення про організацію навчального процесу, розпочато підготовку щодо акредитації двох спеціальностей перепідготовки фахівців, вживаються заходи з підготовки до ліцензування 87 освітніх програм підвищення кваліфікації педпрацівників та відкриття підготовки бакалаврів, магістрів за запровадженими напрямками перепідготовки фахівців із корекційної освіти та менеджменту і адміністрування в освіті зі спеціалізацією – освітні вимірювання, педагогічне дорадництво тощо.

Як бачимо, основна діяльність інституту спрямовується не тільки на підвищення кваліфікації та перепідготовку спеціалістів, а й на неперервну фахову підготовку кадрів упродовж життя. Першочерговим стає розширення можливостей отримання вищої освіти та підвищення кваліфікації працівників як в академічному, так і корпоративному середовищі. Тому маємо ситуацію невідповідності назви закладу до змісту і форм роботи. Виходячи з цього, основне завдання на даному етапі – узгодження заходів щодо зміни назви закладу та повноправного входження інституту до складу Консорціуму закладів післядипломної освіти Університету менеджменту освіти НАПН України.

Сформувати нову освітню політику в підвищенні кваліфікації педпрацівників допоможе розвиток різних напрямів реалізації змін у системі післядипломної педагогічної освіти, в тому числі:

- перегляд концепції підготовки фахівців у частині підвищення їх кваліфікації на основі впровадження компетентнісного підходу та суттєвого поліпшення якості освіти;
- оновлення навчально-тематичних планів і програм та їх спеціалізація в контексті сучасних вимог до розвитку системи вищої освіти;
- посилення уваги до індивідуалізації процесу підвищення кваліфікації, забезпечення альтернативності форм підвищення кваліфікації та перепідготовки педпрацівників;
- проведення моніторингових досліджень щодо виявлення запитів і потреб педагогічних працівників та керівних кадрів стосовно підвищення кваліфікації і бажаного змісту відповідних навчальних дисци-

плін, курсів, модулів;

- визначення навчальних потреб для кожної конкретної посади та встановлення вимог до слухача, студента в чітко сформульованих цілях навчання чи підвищення кваліфікації;

- вільний вибір форми чи програми навчання, підвищення кваліфікації, що дозволить опанувати, вдосконалити або заглибитися у світ професії чи тему, котра цікавить слухача, студента найбільше тощо.

Опираючись на соціальні концепції політики, розглянемо рівні її функціонування, які насамперед базуються на розгляді освітньої політики як результату поєднання регулювання відносин між замовниками освітніх послуг та тими, хто їх надає. Залежно від того, якому чинникові надається перевага при внесенні змін до цілої системи освіти, варто виокремити три рівні формування політики підвищення кваліфікації педпрацівників:

- мегарівень, який у системі післядипломної педагогічної освіти характеризується міжнародним досвідом, в якому підвищення кваліфікації сконцентроване на дослідницькій співпраці науковців і практиків, а також на педагогічному досвіді, та максимально наближене до робочого місця вчителя, а рівень упровадження нових підходів та опанованого досвіду відображається на рівні оплати праці;

- макрорівень характеризує післядипломну освіту на рівні держави як складову системи вищої освіти, яка у своїй структурі має заклади та установи післядипломної освіти як державного, так і регіонального й місцевого підпорядкування різних форм власності (їх перелік різноманітний із різною повнотою функцій);

- мікрорівень охоплює окремі заклади післядипломної освіти, має свій професійний і науковий потенціал та опирається на оцінку внутрішніх процесів і оточуючого середовища щодо затребуваності запропонованих освітніх послуг із підвищення кваліфікації тощо [8].

Сучасні дослідження доводять, що освітня політика постійно наявна в соціально-гуманітарній сфері людських відносин. Однак не все можна вирішити за допомогою навіть вдало сформованої освітньої політики. Освітня діяльність – надзвичайно складна форма людської діяльності, що вимагає від її учасників високої майстерності та дотримання певних правил. З огляду на систему післядипломної педагогічної освіти ці правила потрібно переписати, тобто виробити новий штатний розпис, а також узгодити нормативи функціонування закладів післядипломної освіти тощо.

Перепідготовка і підвищення кваліфікації у післядипломній освіті – це багатофункціональний соціальний феномен. Витоки функціональності такої освітньої політики беруть свій початок в усіх сегментах та інститутах післядипломної освіти, освіти дорослих та освіти для осіб третього покоління. Тому політика підвищення кваліфікації слугує універсальним засобом науково-педагогічної взаємодії в умовах визначення альтернативи стратегії післядипломної педагогічної освіти, процесів її організації в нових умовах, оновлення мети навчання дорослих у кожній конкретній ситуації, мобілізації зусиль представників закладів післядипломної освіти галузевого спрямування, відкритої комунікації в освітньому просторі та навчальному

середовищі. Самі функції політики підвищення кваліфікації становлять найважливіші напрями її впливу на розвиток закладів післядипломної освіти, зокрема й педагогічної.

На сьогодні багато зроблено для того, щоб забезпечити в післядипломній педагогічній освіті впорядкування так званих підричних інновацій, пов'язаних з установленими та переданими функціями щодо координації методичних служб та здійснення педагогічних експериментів; моніторингу й експертизи освітньої діяльності, зокрема організації ЗНО; соціально-психолого-педагогічного патронату не тільки педагогів, а й дітей, їхніх сімей, роботи з обдарованими учнями тощо. Все це закономірно висуває проблему меж поширення змін у діяльності інститутів ППО та їх співпраці з методкабінетами, а також проблему моральності політики підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. У цьому плані насторожує зазіхання на використання учительських ваучерів вищими навчальними закладами; заманювання педпрацівників неліцензованими навчальними програмами і сертифікатами неосвітніх закладів і установ; проведення методичними службами майстер-класів, експериментів чи авторських майстерень, які не мають свого продовження чи поширення в педагогічній діяльності тощо.

Для післядипломної освіти в умовах реформи, з позицій теорії стратегічного управління та досвіду діяльності інститутів ППО, можливий вибір п'яти варіантів стратегій [6]. Крім притаманних для будь-якої галузі стратегій та завдань щодо їх реалізації, освітня політика в частині підвищення кваліфікації педагогічних і керівних кадрів виконує специфічні для системи освіти функції:

- підтримання традицій у підвищенні кваліфікації (основна форма – курси та самоосвіта);
- захист основоположних прав педпрацівників на проходження курсів не далі, як у регіоні, забезпечення їх професійного розвитку в міжкурсовий період (якщо оптимізуються методкабінети, то розширюються функції в обласних інститутах післядипломної педагогічної освіти);
- залучення педпрацівників до управління послугами з підвищення їх кваліфікації та професійного розвитку тощо (самостійний вибір місця, форми, програми, часу для підвищення кваліфікації).

Відповідно можемо «наздоганяти» зміни, використовуючи досвід підвищення кваліфікації, а можемо, випереджаючи час, наполягати на пріоритеті ідеї побудови нової політики неперервної підготовки кадрів, застосування ефективної системи підготовки, підвищення кваліфікації кадрів.

Як бачимо, з'являються реальні ідеї змін у післядипломній освіті. Все це засвідчує необхідність взаємозв'язку основних елементів структури освітньої політики:

а) організація владного та самоврядного підпорядкування закладів післядипломної освіти і навчальних закладів, які надають їм правові норми, програми дій тощо, їх стійкість та стабільність розвитку й дозволяє свідомо регулювати поведінку педагогів у замовленні послуг на різні форми професійного навчання та розвитку;

б) побудова відносин між замовниками підвищення кваліфікації та викладачами, методистами, тьюторами, модераторами навчальних програм підвищення кваліфікації, в тому числі викладачами

перепідготовки фахівців, а також нормотворча діяльність щодо підтримання власниками навчальних закладів їх працівників, прийняття рішень із метою досягнення згоди щодо фінансування послуг та виконання специфічних освітніх замовлень;

в) формування педагогічної свідомості, навчання раціональним способам сприйняття вчителя та виховання професійної самодостатності, тобто свідомі чи несвідомі дії суб'єктів підвищення кваліфікації, що розкриває засади, цілі й цінності проблем, які вирішують учасники процесу, та видозмінює якість кожного з них.

Зважаючи на це, варто наполягати на пріоритеті випереджувальної освіти у відношенні до вчителя, його професійного росту як на академічному рівні, так і в корпоративному навчальному середовищі, де обов'язково має бути відведене належне місце закладам післядипломної освіти, методичним службам навчальних закладів, сервісним і ресурсним освітнім послугам, що сприятиме кардинальній переорієнтації діяльності методистів, викладачів, керівників навчальних закладів і установ у напрямку реалізації безпосередніх потреб учителя та освітньої реформи в Україні.

Висновки. Освітня політика – це діяльність, яка органічно охоплює соціально-гуманітарну сферу впливу на становлення і розвиток особистості. Тому заклади післядипломної педагогічної освіти під впливом перетворення системи вищої освіти змінюються та вибудовують взаємини у новій якості, а підвищення кваліфікації як стабільний чинник освітніх змін виступає регулятором формування політики післядипломної освіти на рівні держави, регіону та самих закладів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ващенко Л. Інноваційне середовище післядипломної педагогічної освіти / Л. Ващенко // Післядипломна освіта в Україні. – 2012. – № 1.
2. Глосарій основних термінів професійної освіти / упоряд. Т. М. Десятков; за заг. ред. Н. Г. Ничкало. – К. : АртЕк, 2009.
3. Гришина И. В. Развитие системы повышения квалификации руководителей образовательных учреждений как ресурс модернизации / И. В. Гришина, В. Н. Волков // Профессиональная компетентность современного руководителя в системе образования / под общ. ред. И. В. Гришиной. – С-Пб. : С-Пб АППО, 2012. – 224 с.
4. Дивак В. В. Особливості упровадження національної рамки кваліфікацій в освітній галузі / В. В. Дивак // Післядипломна освіта в Україні. – 2013. – № 2. – С. 20.
5. Дмитренко Г. А. Управління людськими ресурсами : навч. пос. / Г. А. Дмитренко, Н. Г. Протасова. – Київ = Херсон : Олді-плюс, 2006.
6. Лавренчук А. О. Управлінські стратегії та ресурси інноваційного розвитку Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти в умовах європейської інтеграції / А. О. Лавренчук // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. – 2014.
7. Чернишова Є. Р. Кадровий потенціал системи післядипломної педагогічної освіти: організаційно-технологічний аспект : наук. вид. / Є. Р. Чернишова. – К. : НАПН України ; Ун-т

менеджм. освіти, 2011. – 160 с.

8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: pidruchniki.com/.../politika_sotsialne_yavische. – Назва з екрана.

5. Робота другого Всеукраїнського учительського з'їзду // Вісник педагогічно-професійного з'їзду. – 1917. – 10, 11, 14, 15, 16 серпня.

6. Товариство Шкільної Освіти. Рада. Sprawozdania... z dnia 26 wrzesnia 1919 r. po 1 stycznia 1920 r. – К., 1920. – 33 с.

7. Українська революція й державність (1917-1920 рр.) / [авт. кол. Т. Бевз та ін.]. – К. : Парламентське видавництво, 1998.

8. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, м. Київ, ф. 1115 Української Центральної Ради, оп. 1, спр. 13. Протоколи засідань Центральної Ради, 13 арк.

9. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, м. Київ, ф. 2201 Міністерства освіти Української держави, оп. 1, спр. 673. Видавничий відділ Міністерства народної освіти, 3 арк.

10. Державний архів м. Києва, ф. 346 Товариство шкільної освіти, оп. 1, спр. 1. Протоколи загальних зборів, комісії Товариства шкільної освіти, 25 арк.

Дата надходження до редакції: 22.06.2015 р.

УДК 37.013.83:37.014

Тетяна ГАВЛІТІНА,
кандидат педагогічних наук,
проректор із наукової роботи
Рівненського ОППО

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ІДЕЇ ПІДГОТОВКИ ДОРАДНИКІВ В ОСВІТІ

У статті подано характеристику консультативно-методичної допомоги педагогам і навчальним закладам, розкрито концептуальні ідеї підготовки дорадників в освіті та перспективи розвитку потреби фахівців з освітнього і педагогічного дорадництва.

Ключові слова: професійне навчання дорадництва, ситуативне консультування, інформаційно-консультативна допомога, освітній дорадник, педагогічний дорадник.

В статье дана характеристика консультативно-методической помощи педагогам и учебным заведениям, раскрыты концептуальные идеи подготовки советников в образовании и перспективы развития потребности специалистов по образовательному и педагогическому консультированию.

Ключевые слова: профессиональное обучение советничеству, ситуативное консультирование, информационно-консультативная помощь, образовательный советник, педагогический советник.

The article contains the description of consultative and methodological assistance for teachers and educational institutions, reveals the conceptual ideas of counselors training in education and the development prospects of needs for educational and pedagogical counseling professionals.

Key words: professional training in counseling, situational counseling, information and advisory assistance, educational counselor, pedagogical counselor.

Постановка проблеми. В умовах здійснення широкомасштабної реформи державного сектора в Україні виникла нагальна потреба у створенні ефективної системи розповсюдження знань та інформації в суспільно-гуманітарній сфері України, складовою якої є розвиток дорадництва як інформаційно-консультативного обслуговування місцевих органів державного управління та самоврядування населення.

Дорадництво відіграє важливу роль у розвитку сільських територій у цілому та окремих галузей місцевого самоврядування зокрема. Метою навчання дорадництву є отримання теоретичних знань і практичних навичок із питань розвитку самоврядної дорадчої діяльності в Україні. Основне завдання навчання – оволодіти основами інформаційно-консультативної (дорадчої) діяльності, основними методами консультування, організацією інформаційно-консультативної роботи.

Розвиток ринкових відносин, зміна державної форми власності, створення різноманітних професійних формувань та перепрофілювання працівників призвели до підвищення ролі дорадництва в розвитку різних сфер виробництва та організації в Україні інформаційно-консультативної діяльності.

Інформаційно-консультативна (дорадча) діяльність пов'язується із забезпеченням виробників послуг інформацією, підвищенням рівня їх знань про послуги та ефективним веденням виробництва й господарювання у певній сфері діяльності.

Створення ефективної та надійної системи інформаційно-консультативного обслуговування виробників є однією з найважливіших передумов стабілізації виробництва та подолання кризових